Hoe kan de huisarts rekening houden met de mogelijke invloed van het fysico-chemisch milieu bij de preventie, diagnose en behandeling van ziekten?

Haio: TIMMERMANS Djamila , KUL
Promotor:
Praktijkopleider: CHARLIER Edmond

Context: Milieu en gezondheid is een thema dat al jaren leeft in de maatschappij. Toch blijkt het vakgebied milieugeneeskunde slechts een zeer beperkte concrete invulling te krijgen in de dagelijkse praktijkvoering van de huisarts. In deze praktijkverbeterende studie werd nagegaan hoe huisartsen de bestaande kennis i.v.m. het fysico-chemisch milieu en gezondheid kunnen integreren in hun consultaties. Het doel van de studie was te komen tot de samenstelling van een advies voor huisartsen.

Onderzoeksvraag: Hoe kan de huisarts rekening houden met de mogelijke invloed van het fysico-chemisch milieu bij de preventie, diagnose en behandeling van ziekten?

Methode: Met een literatuurstudie werden drie subvragen onderzocht. Ten eerste wat de huidige standpunten zijn van overheidsinstanties en de wetenschappelijke wereld over de in te nemen rol door de huisarts m.b.t. de aanpak van milieugerelateerde pathologie. Ten tweede werd nagegaan of er vandaag reeds gevalideërde hulpmiddelen ter beschikking staan van de huisarts die tijdens de consultatie wenst in te gaan op vragen en problemen van patiënten over milieu en gezondheid. Tenslotte werd gezocht naar de beschikbaarheid van concrete adviezen voor de huisarts betreffende een selectie van fysische en chemische milieublootstellingen. Dit laatste met als bedoeling beter in te schatten hoe de huisarts al dan niet met concrete praktijkcasussen aan de slag kan. Om meer zicht te krijgen op de concrete percepties en verwachtingen van de huisartsen en hun huidige handelswijze werd aan twee groepen huisartsen gevraagd een enquête in te vullen met 56 vragen. De enquête werd uitgedeeld tijdens een LOK-vergadering van de Huisartsenkring Overijse. Daarnaast werden huisartsen via mail gecontacteerd om de enquête online in te vullen. De resultaten werden semi-kwantitatief geanalyseerd in Microsoft Office Excel. Aan de hand van de verworven inzichten werd een advies met flowchart opgesteld.

Resultaten: De reeds gepubliceerde peilingen bij huisartsen over hun percepties rond het thema zijn eensluidend: huisartsen zijn over het algemeen geïnteresseerd, maar vinden het kader (opleiding, informatiebronnen, richtlijnen, registratiemogelijkheden, nomenclatuur) ontoereikend. De uitgevoerde enquête (n=30), bevestigt deze bevindingen. Toch toont de literatuurstudie dat er niet enkel degelijke vragenlijsten voor anamnese, praktische hulpmiddelen, wetenschappelijke literatuur en verwijsmogelijkheden bestaan bruikbaar door huisartsen, maar dat er voor een diversiteit aan milieu- en gezondheidsthema's ook adviezen werden geformuleerd over de potentiële rol van de huisarts. Gezien de huidige beperkte betrokkenheid van huisartsen, werd vastgesteld dat de toepassing en validatie van de opgestelde flowchart pas mogelijk wordt mits het vervullen van een aantal randvoorwaarden: opleiding, integratie van het thema in richtlijnen en literatuur voor huisartsen en deelname aan het debat over milieu en gezondheid door huisartsen en hun beroepsverenigingen.

Conclusie: Om tijdens de consultatie aandacht te besteden aan milieu en gezondheid blijken huisartsen op dit ogenblik vooral te vertrouwen op de eigen kennis, in functie van hun persoonlijke interesses. Hoewel ze in de minderheid zijn, is er een groep huisartsen die geboeid is door het

thema en patiënten hierbij te woord wenst te staan. De opgetekende struikelblokken staan bovendien in contrast met de veelheid aan wetenschappelijke informatie en uitgewerkte beleidsinitiatieven rond milieu en gezondheid. Rekening houden met fysico-chemische milieublootstellingen door huisartsen, kan een duidelijke meerwaarde betekenen voor de patiënten. De flowchart kan hiertoe een hulpmiddel zijn.